

Dunántúli bolyongások

1. rész: Zalaegerszeg és környéke

Egy kis családtörténet

Kedves, rokonai meghívásnak tettünk eleget, és régi terveinket váltottuk valóra, amikor az őszi üdülést Zalába terveztük. A meghívó családnak szarvasi kötődése van, de a szálak az elmúlt fél évszázadban meglazultak. A meghívónknak, K.-nak a nagypapja 1930-1990 között Szarvas egyik legismertebb méhésze és vadásza volt. Édesapja Szarvason született, de az egyetem elvégzése után Zalában telepedett le. K. már tősgyökeres zalai, Szarvasra csak nagyszüleit meglátogatni járt.

K. nős, két gyermeke van. Feleségének nagypapja tehetséges és tehetős parasztember volt. Szorgalmas munkával gyarapodott. Zalaegerszeg határában a Ts.-i út mellett vásárolt egy jelentős nagyságú földdarabot, az erre épült kis parasztházban nevelte fel gyermekeit, a földet művelte, állatokat tartott. A „hegyen” vásárolt földterületen szőlőt telepített. A megyeszékhely terjeszkedésével ezek a területek belterületekké váltak, értékük jelentősen megnőtt. T., a nagypapa azonban nem engedte ezeket értékesíteni. Előrelátásának (vagy ragaszkodásának) eredményeként ma a Ts.-i úti telken áll lányának és két unokájának egy-egy tetszetős, nagy alapterületű háza, a fiúunoka szolgáltató üzeme és a lebontott parasztház helyén épült „kis ház”, amit T. nagypapa és felesége lakott haláláig.

Két keréken

Az alföldhöz szokott természetkedvelőnek – legalább egyszer – el kell mennie a sajátos hangulatú dunántúli tájakra. Lehet autóval, autóbusszal, vonattal, de a kerékpár az igazi: elég gyors ahhoz, hogy jelentős távolságokat lehessen bejárni, elég lassú, hogy bringások észrevegyék, ami mellett a „gépesített” kiránduló elsuhan. És az üzemanyag igen olcsó.

Indulásra készen

Be lehet oda jutni, ahová más járművel nem, meg lehet állni egy-egy beszélgetésre; és emlékezetes élményekhez lehet jutni. Nagy távolság esetén a bringa feltehető autóra, vonatra, a forgalmasabb turistaközpontokban kölcsönözhető.

Egerszeg arcai

Csak hivatalosan Zalaegerszeg a neve, a helyiek lerövidítve ejtik. A városközpont olyan, mint a megyeszékhelyek városközpontjai: néhány millennium korabeli, szépen felújított ház, egy (kéttornyú) templom. Előtte lezárták a nagy forgalmú utat, hogy óvják a templomot, a Szentháromság-szobrot kivitték a lezárt út közepére. Az így keletkezett téren tartják az ünnepi megemlékezéseket. Itt-ott beékelődik a házsorba egy-egy szoc-

reál ház, az egykori városszélen panelházak. Kerékpárral csak a mellékutcákon szabad közlekedni, de – kerékpárút híján (hallgatólagosan) – a főút melletti járdán is megengedik a kerékpározást.

Emlékezés a béke világnapjára

Egerszeg „szabályosan” benyelte a környékbeli kisközségeket, de a vezetőkben volt annyi tisztesség, hogy a várostáblán feltüntették a régi nevet: Zalaegerszeg Kaszaháza, -Neszele, -Szenterzsébethegy, -Ságod, -Gébárt, -Andráshida stb. Ezekbe aztán kiköltöztek az új elit tagjai, „csodapalotákat” építettek, és a régi falvakra ma már alig lehet ráismerni. A Gébárti-tó mellett a szántóföldből nőtt ki az Aquapark, a Termálfürdő, épül egy ötszintes szálloda; a szemközti dombon pedig megjelentek a divatos, új házak.

A rendszerváltáskor mintegy 20 nagy- és középüzeme volt a városnak. Ezek jelentős része megszűnt, felbomlott, átalakult; új üzemek jöttek létre. A mai, 3 %-os munkanélküliség messze az országos átlag alatt maradt. Működik egy jelentős ipari park, viszont a Zalabáromfi Zrt., a város egyik nagyüzeme a szemünk előtt szűnt meg termelni (a szomszédságában laktunk), mert korábban a magyar tulajdonos ment csődbe, most meg a „multi”, amelyik felvásárolta. Amikor megérkeztünk, még folyt a ter-

Az Aquapark főépülete

melés, amikor elutaztunk az üzem már leállt, a dolgozókat kifizették, de kényszerszabadságra küldték. Szívszorító volt látni nap mint nap a hatalmas, kihalt üzemet. (Házigazdánk hasonló, „testközeli” élményekről is beszámolt.)

Ugyanakkor a város végét jelző tábla után (amely mintegy 50 méterre áll „lakásunktól”) egy kopár dombtetőn ott hivalkodik egy vadonatúj lakópark, amelynek legtöbb lakása elkelt már.

Kutas Ferenc